

ETUI – EduDays 2016: INOVÁCIOU K OBNOVE

V dňoch 11. až 13. októbra 2016 v Gdansku (Poľsko), v historickej sále gdanských lodeníc, kde v roku 1980 vznikli nezávislé odbory Solidarita (poľsky Solidarność), sa uskutočnila výročná konferencia Európskeho odborárskeho inštitútu ETUI – EduDays 2016: Innovate to renew (Vzdelávacie dni 2016: Inováciou k obnove). Na podujatí sa zúčastnili nominovaní delegáti členských krajín Európskeho odborárskeho výboru pre vzdelávanie (ETUCE - European Trade Union Committee for Education). Slovenskú republiku reprezentoval autor článku Miroslav Habán, ktorý je od roku 2015 členom výboru Európskej odborovej konfederácie v Európskom odborárskom výbore pre vzdelávanie, do ktorého bol nominovaný KOZ SR a OZ PŠaV na Slovensku.

Na podujatí sa takmer stovke účastníkom prihovoril riaditeľ vzdelávania ETUI **Ulisses Garrido**, ktorý vo svojom príspevku **Príprava budúcnosti – pohľad do budúcnosti dnes** zvýraznil fakt, že ponúkané vzdelávania a školenia sú organizované v podmienkach, ktoré vytvoria odbory z organizujúcej krajiny. Zvýraznil, že vzdelávanie je potrebné, je veľmi silným a dobrým kapitálom, aby sa zamestnancom priblížili tie najzaujímavejšie súvislosti práce. ETUI musí byť progresívny, preto je pripravený program vzdelávania pre mladých odborárskych lídrov, aby zaujal mladých ľudí, pričom je potrebné podchytiť mladých lektorov – koučov, a trénerov vzdelávacích aktivít. Odborári v celej Európe sa musia viac aktivizovať. Rozbieha sa projekt **Systém QIS (Quality Improvement System = Zvýšenie kvality systému)**, čo je proces spoluúčasti, kultúry hodnotenia a záruky lepšej kvality. Ako uviedol, práca v oblasti vzdelávania odborárov má zmysel vtedy, keď máme dobré väzby a vzťahy s členmi, je otázne, či tie väzby majú oni od nás?

V rámci novovzniknutého projektu **Akadémia mladých lídrov**, chceli predstavitelia ETUI nadviazať kontakty s mladými odborárskymi lídrami vo Fínsku, Švédsku, čo sa nepodarilo a stále nemajú od nich odpoveď na otázku: kde sa stala chyba? Veľmi významnú úlohu zohráva kontaktná osoba na národnej úrovni, v jednotlivých členských krajinách, ktoré je promotórom vzdelávacích aktivít, napomáha pri výbere kandidátov a lídrov.

Maria Helena Andra, riaditeľka ACTRAV vo svojom príspevku zvýraznila, že je nutné postarať sa o to, aby sa znižovala nezamestnanosť vo svete, ale i v Európe. Prognózou je, že do roku 2020 má vzrásť počet nezamestnaných v Európe na 80 miliónov, pričom v súčasnosti je veľmi dramatická situácia mladých ľudí. V Európskej únii až 35 % mladých ľudí, čo je 65 miliónov, dnes nemá zamestnanie, dokonca ani adekvátne vzdelanie. Až 65 miliónov mladých ľudí je bez práce. Podiel žien na trhu práce klesol z 52 na 47 %, pričom ženy priemerne zarábajú o 30 % menej v porovnaní s mužmi. Sociálna zabezpečenie a zmeny v systéme organizácie práce boli zavedené cez nové modely výroby. Tu zohrávajú významnú úlohu odbory, aby organizovali rôzne školenia, rekvalifikácie, aby ľudia neprišli o prácu a mohli sa celoživotne vzdelávať a pod. Je potrebné plne podporovať rozvoj odborárskej činnosti, a motivovať mladých ľudí, nielen aby sa stali pasívnymi členmi odborov, ale aby boli aktívni. Európske odborové hnutie musí tiež poukázať na to, že Európa nie je sociálne „El Dorado“, ako si mnohí ľudia z krajín EÚ a mimoeurópskych krajín myslia.

Julia Simeonová (ETUI, Oddelenie vzdelávania) prezentovala výsledky vzdelávacích kurzov a školení, ktoré realizoval ETUI, pričom skonštatovala, že po skončení školení a vzdelávaní chýba spätná väzba a nie všetci účastníci posielajú vyplnené dotazníky. Zvýraznila, že

účastníci seminárov a kurzov sú perspektívni odborárski lídri a môžu viesť v budúcnosti vzdelávanie odborárov na národnej i medzinárodnej úrovni. Každý kurz začína perspektívami odborárskej činnosti v Európe, resp. vo svete a potom nasledoval porovnanie s organizátorskou krajinou a krajinami, z ktorých boli účastníci. Pracovnými postupmi sú analýzy, networking, skupinová práca, e-mentoring a pod.

Vzdelávacie kurzy a školenia **Young Leaders – evaluation and future** (Mladí lídri – hodnotenie a budúcnosť), ktoré zorganizovalo ETUI, napr. aj v spolupráci s KOZ SR v júli 2016 v Bratislave kurzom ETUI: **Medzigeneračné pracovné príležitosti a kolektívne vyjednávanie** boli inšpiratívne. Každé bolo vyhodnotené. ETUI zorganizovalo v období rokov 2008 až 2016 viacero kurzov primárne orientovaných na mladých členov odborov, hlavne lídrov v konkrétnych krajinách. Na čele pedagogického výboru bola Julia Simeonová z Bulharska. V marci 2016 bolo vzdelávanie trénerov a lektorov ETUI, na ktorom boli vymenené skúsenosti s organizáciou odborárskeho vzdelávania, cez rôzne projekty, napr. NETYL (Young Leaders' Network), pričom výsledky prvej akreditácie budú známe v apríli 2017.

Zygmunt Mierzejewski, predseda Odborového zväzu inžinierov a technikov Poľska hovoril o recepte na úspech zamestnancov v súkromných spoločnostiach. V popoludňajšom bloku bola diskusia k inovácii webovej stránky ETUI a EDU.

Ricard Bellera Kirchoff (ETUI, oddelenie vzdelávania) prezentoval informácie o metodike, spôsoboch vzdelávania a školenia, o atraktívnych formách vzdelávania a ich propagácii na webe, kde účastníci môžu vyjadriť svoje názory budú zdieľané na webovej stránke ETUI (<https://www.etui.org/>), pričom stratégiou do budúcnosti je funkčnosť dvoch webových domén a vďaka tomu bude vyššia informovanosť aj na základe výskumov, dokumentov, filmov a záverov školení a kurzov. Na stránke bude zverejnená aj databáza odborárskych eurotrénerov, tiež účastníkov kurzov, pričom podmienkou bude zachovania bezpečnostných prvkov databázy.

Piotr Ostrowski (OPZZ Poľsko) otvoril tretí rokový deň, pričom zdôraznil, že ETUI má ambíciu omladiť lídrov odborového hnutia v celej Európe.

Maria Żytko (NSZZ Solidarność) prezentovala projekt European Works (Európska práca), kde jedným z mnohých výstupov je naučiť účastníkov projektu osvojiť si právne vedomie, hlavne zamestnancov výrobných podnikov, ktoré sa zapojili do projektu.

Francesco Lauria z talianskej CISI Q/A hovoril o demonštrácii francúzskeho závodu Total – oil platform, kde je bolo v roku 2009 viac ako 2 tisíc zamestnancov a z toho ani jeden odborár. V tomto roku bola veľká demonštrácia a viac ako 1 200 zamestnancov zomrelo v Bangladéši v továrni zameranej na výrobe textilu. Zmienil sa o súčasnej solidarite v Európe k utečencom a prezentoval implementáciu dokumentu **Transnational Company Agreements** (Dohody nadnárodných spoločností). Medzinárodné firmy, ktoré pôsobia v Taliansku majú rôzne metódy a spôsoby zamestnávania. Veľmi dobré skúsenosti so zamestnaním a podpísaním medzinárodných pracovných dohôd je v sektore stavebníctva. Stavebná firma Impregilo pôsobí v Taliansku a na Islande, pričom na Islande sa talianski odborári podieľali na vybudovaní odborárskej organizácie v tejto pobočke. Spoločnosť má nedostatok domácich zamestnancov, tak viac ako 95 % zamestnáva ľudí a migrantov z Nepálu,

Bangladéšu, Indie a ďalších krajín. 17. októbra 2016 bude uplynulo 20 rokov od podpisu medzinárodného pracovného dohovoru Ferrero EWC Agreement, ako prvej zmluvy tohto druhu v Taliansku. Podobne došlo následne k podpisu dohôd nadnárodných spoločností Whirpool, Inditex – Zara, ktorý zamestnávajú potenciálne až milión pracovníkov v textilnom priemysle.

ETUI uvádza do praxe zlepšenie systému kvality **QIS: Quality improvement system**, do ktorého sa na základe výsledkov online ankety zapojilo 600 účastníkov doteraz uskutočnených vzdelávacích dní EDUdays z celej Európy. Oddelenie pedagogiky ETUI zadalo úlohu s cieľom vyhodnotenia efektívnosti vzdelávania a školení, ktoré organizoval Európsky odborársky inštitút. Systém zlepšenia kvality a výsledky budú známe na EDUdays, ktoré sa uskutočnia 4. až 6. októbra 2017 v Paríži.

Viac informácií na:

Conférence européenne sur la formation syndicale - European Trade Union Education Conference (www.etui.org)

Miroslav Habán,
podpredseda OZ PŠaV na Slovensku